

GHID

privind elaborarea și prezentarea lucrărilor de licență / disertație

Prezentul material se dorește a fi o sinteză a cerințelor minimale de tehnoredactare, obligatoriu de respectat de orice student/ masterand care urmărește să realizeze lucrarea de licență/ disertație la standardele impuse de calitate. Evident că studentul/ masterandul va parcurge etapele demersului logic de creare a „produsului științific” ce se concretizează sub forma lucrării de licență/ disertație sub îndrumarea profesorului coordonator.

Ghidul privind elaborarea și prezentarea lucrărilor de licență/ disertație este structurat astfel :

1. *Aspecte generale*
2. *Alegerea temei*
3. *Stabilirea coordonatorului științific*
4. *Documentarea, prelucrarea și ordonarea datelor și informațiilor*
5. *Întocmirea structurii preliminare sau a proiectului lucrării*
6. *Redactarea lucrării*
7. *Autoevaluarea lucrării de licență/ disertație*
8. *Prezentarea și argumentarea lucrării în fața comisiei de licență/ disertație*

1. Aspecte generale

Lucrarea de licență/ disertație are un loc bine individualizat în tipologia formelor de comunicare în știință, reprezentând un produs al cercetării științifice efectuate de către studenți/ masteranzi în zona învățământului universitar. Acceptarea includerii sistemului de învățare științifică în conținutul cunoașterii științifice, alături de creația științifică, este legată de aserțiunea potrivit căreia nimeni nu poate crea ceva înainte de a deprinde bine, riguros o profesie. Din această menire organică de a lega procesul de învățare cu demersul de creare a capacității de

investigație științifică, înțelegem că un moment de referință în devenirea intelectuală a studentului/ masterandului – ca viitori specialiști în societatea contemporană, când investiția în om a devenit piatra unghiulară pe care se sprijină progresul omenirii – îl reprezintă **examenul de licență/ disertație**, care marchează încheierea studiilor universitare din ciclul I, respectiv din ciclul al II-lea.

Fiind un produs al cercetării științifice, o lucrare de licență/ disertație reclamă din partea autorului ei o pregătire susținută și conștientă, încă de la intrarea în facultate, care să-i permită, apoi, să demonstreze spirit creativ, aptitudini de a produce o lucrare originală.

În acest scop, studentul/ masterandul dispune pe parcursul anilor de pregătire universitară de multiple posibilități, care, folosite cu discernământ și seriozitate, vor asigura premisele reușitei în elaborarea lucrării de absolvire.

Dintre aceste posibilități sunt de reținut:

- activitatea științifică studentăască;
- elaborarea de referate, recenzii, eseuri, studii de caz;
- participarea la manifestări științifice;
- redactarea fișelor de lectură pentru referințele bibliografice obligatorii de la disciplinele de specialitate;
- participarea la activități practice (în forme organizate de facultate sau pe cont propriu).

În acord cu standardele academice, lucrarea de licență trebuie structurată după următoarele repere:

1. Pagina de titlu va conține următoarele informații: numele universității și al facultății; titlul lucrării de licență, nivelul de susținere a tezei (lucrare de licență/ disertație), numele absolventului, numele și titlul coordonatorului, localitatea, anul realizării.

2. Cuprinsul va conține numele capitolelor, subcapitolelor și subpunctelor, respectiv bibliografia și anexele, cu indicarea paginii corespunzătoare din text.

3. Conținutul tezei. Lucrarea de licență trebuie să aibă o organizare logică în capitole, care trebuie să respecte următoarea succesiune:

a. Introducerea va fi redactată în 2-3 pagini și constituie un argument al opțiunii pentru tema lucrării de licență/ disertație și a cercetării/ proiectului realizat. În această secțiune se prezintă sintetic situația cercetărilor anterioare în sfera temei alese, motivația alegerii temei (indicându-se direcțiile care nu au fost explorate sau care solicită investigații suplimentare și reconsiderări), formularea explicită a scopului cercetării. De asemenea, se va prezenta pe scurt structura tezei, rezumând conținutul capitolelor.

b. *Cadrul teoretic al problemei studiate* va fi inclus în 1-2 capitole, astfel încât să nu depășească 50% din numărul de pagini ale lucrării. Această parte a lucrării trebuie să includă o evaluare critică a literaturii de specialitate, relevantă pentru tema cercetată. Prezentarea elementelor fundamentale din literatura de specialitate va urmări un criteriu explicit menționat, care poate fi cronologic, tematic sau de altă natură. Prin conținutul său, partea teoretică a lucrării trebuie să se centreze pe fundamentarea ipotezelor avansate și să demonstreze capacitatea absolventului de a selecta cele mai relevante surse bibliografice, de a le analiza critic aceste surse și de a formula un punct propriu de vedere asupra subiectului studiat.

c. *Obiectivele și metodologia cercetării.* Această secțiune trebuie să ofere informații cu privire la natura demersului pentru care s-a optat, menționându-se următoarele aspecte:

- formularea coerentă a obiectivelor sau întrebărilor cercetării;
- formularea explicită a ipotezelor cercetării (dacă este cazul);
- descrierea cercetării (prezentarea variabilelor, descrierea eșantionului/ subiecților investigați; descrierea procedurii de investigare; menționarea metodelor de analiză a datelor).

d. *Rezultatele cercetării.* Această secțiune a lucrării trebuie să includă prezentarea și analiza datelor, precum și eventuala interpretare pedagogică/ psihopedagogică/ psihologică a rezultatelor. Rezultatele trebuie să derive clar din concepția și din metodele de cercetare utilizate, iar eventualele rezultate numerice și semnificațiile statistice ale acestora trebuie asociate cu o interpretare științifică clară. Interpretarea datelor rezultate din demersul întreprins se va raporta în permanență la informațiile din literatura de specialitate valorificată în construirea cadrului teoretic al problemei studiate, indicându-se similarități și diferențe cu cercetări anterioare.

e. *Concluziile și implicațiile demersului de cercetare și/sau aplicativ* trebuie redactate în concordanță logică cu obiectivele cercetării. Acestea trebuie să se constituie în răspunsuri sau soluții la ipotezele/întrebările formulate inițial. Această secțiune a lucrării trebuie să indice și implicațiile practice ale demersului de cercetare/aplicativ, limitele și constrângerile, sugestiile privind direcții viitoare de cercetare.

4. Bibliografie { - Lucrări de referință
- Izvoare/ Surse

5. Anexe

2. Alegerea temei

Activitatea de elaborare a lucrării trebuie să reprezinte o continuare firească a activității universitare și de pregătire profesională a studenților. Scopul acestei lucrări este finalizarea studiilor și atingerea unor standarde de calitate în profesiunea aleasă. Pe de altă parte, *lucrarea de licență / disertație* trebuie să facă dovada consistenței pregătirii în specializarea urmată pe parcursul anilor de studii. Pentru a răspunde acestor cerințe, mai întâi, studenții sau masteranzii trebuie să se preocupe de delimitarea *temei* și de stabilirea *titlului lucrării* cu cel puțin 2 semestre înainte de finalizarea studiilor. Această activitate se poate realiza prin cunoașterea și exploatarea ofertei catedrelor și cadrelor didactice, oferte avizate de către Consiliul profesoral. Pot fi abordate și *teme interdisciplinare*, care au ca obiect de analiză subiecte din sfera activității domeniilor studiate. Concomitent cu alegerea titlului sau a temei lucrării se alege **coordonatorul** sau **îndrumătorul științific**. Este firesc să existe o compatibilitate între tema aleasă și cadrul didactic îndrumător, respectiv tema propusă sau aleasă să intre în sfera activității didactice și științifice ale coordonatorului științific. De reținut că între coordonatorul științific și student sau masterand trebuie să se realizeze o comunicare cât mai bună, fără obligația cadrului didactic de-a întocmi baza documentară sau de a colabora la realizarea unor variante pre-finale și finale ale lucrării. Efortul principal revine studentului sau masterandului, iar cadrul didactic are obligația de-a veni cu sugestii, corecturi, modificări în structura capitolelor sau în maniera de elaborare a lucrării.

3. Stabilirea coordonatorului științific

Elaborarea unei lucrări scrise ca probă obligatorie pentru examenul de licență/disertație **necesită**, prin regulament, **prezența unui conducător științific**, care, de drept, este unul dintre profesorii din specialitatea de apartenență a subiectului lucrării. Optând liber pentru un subiect, studentul trebuie să aleagă conducătorul științific cu mare responsabilitate, nu trebuie să uite că succesul sau insuccesul său îi aparține lui, dar și profesorului. Cu alte cuvinte, relația dintre student și coordonator trebuie să se fondeze pe respect, pe dialogul deschis, pe înțelegere și colaborare.

Activitatea de îndrumare a coordonatorului nu trebuie să se rezume doar la aspecte pur administrative, de rutină (întocmirea, împreună cu studentul/ masterandul, a planului lucrării, a calendarului de lucru, controlul și verificarea calității părților componente ale lucrării, avizarea formei finale a acesteia), ci trebuie să aibă ca **prioritate ajutorul dat studentului/ masterandului pentru ca acesta să se cunoască, să se autoevalueze**, să fie conștient de calitățile și slăbiciunile sale, de cum își poate exploata la maximum cunoștințele, aptitudinile și inteligența, forța creatoare.

În echipa pe care o formează profesorul îndrumător cu **studentul/ masterandul**, categoric acestuia din urmă îi revin **o serie de îndatoriri (obligații)** a căror îndeplinire va condiționa în mod direct calitatea lucrării de licență/ disertație și, implicit, rezultatul obținut de către absolvent la susținere. Aceste îndatoriri ale studentului/ masterandului se pot rezuma după cum urmează:

- să colaboreze cu profesorul îndrumător în alegerea temei, reflectând atent asupra motivațiilor cu privire la tema respectivă;
- să stabilească împreună cu profesorul un calendar de elaborare a lucrării și să respecte planul (cuprinsul) acesteia;
- să proiecteze, de comun acord cu profesorul, metodologia de realizare a unei cercetări adecvate temei care să confere valențe teoretice sau/ și practice lucrării de licență/ disertație;
- să țină cont de îndrumările profesorului coordonator;
- să predea coordonatorului științific pe suport de hârtie un exemplar din lucrarea în varianta finală, în vederea avizării, notării și întocmirii referatului cu propunerea spre susținere în fața comisiei de examen.

4. Documentarea, prelucrarea și ordonarea datelor și informațiilor

Această etapă este consacrată muncii de documentare, depistare de surse și publicații de specialitate, site-uri și întocmirea bibliografiei pentru tema aleasă. Este etapa cea mai complexă, dar și cea mai importantă, care asigură substanța lucrării. Se recomandă o documentare și informare selectivă, dar cât se poate de reprezentativă, prin inventarierea și consultarea datelor și informațiilor cu cea mai mare relevanță pentru tema abordată.

Pentru a obține nota minimă de trecere, absolventul trebuie să demonstreze că este suficient familiarizat cu literatura de specialitate aferentă temei abordate și că a întreprins o cercetare empirică/ aplicativă respectând cadrul metodologic specific.

Criterii de evaluare a conținutului lucrării de licență

1. Actualitatea temei și relevanța acesteia pentru domeniul în care se susține licența.
2. Fundamentarea teoretică a temei propuse de lucrare (relevanța reperelor teoretice alese; utilizarea riguroasă a conceptelor, ideilor, teoriilor; calitatea surselor bibliografice – titluri noi, reviste de specialitate; realizarea citărilor; calitatea sintezei; concluzii relevante).
3. Autonomie față de sursele bibliografice (prelucrarea critică, formularea ideilor personale și focalizarea pe temă; idei sau deschideri teoretice originale).
4. Calitatea proiectului de cercetare/proiectului aplicativ – partea experimentală (claritatea obiectivelor; definirea ipotezelor, operaționalizarea corectă a conceptelor și a variabilelor; structurarea etapelor de lucru).

5. Rigoarea metodologiei de cercetare (selecția optimă a metodelor de investigație și de prelucrare a datelor; alegerea și descrierea subiecților – lot, eșantion, cazuri).
6. Interpretarea rezultatelor (concordanța cu natura datelor).
7. Pertinența deschiderilor pentru cercetare sau valorificare educațională a concluziilor lucrării.
8. Stil și originalitate în abordarea problematicii vizate.

Având în vedere natura pregătirii academice oferite absolvenților în sistem Bologna, partea de cercetare/aplicativă a lucrării de licență/ disertație poate viza unul dintre următoarele demersuri (exemple):

- cercetare empirică cantitativă, cu utilizarea cadrului metodologic specific (exemple: anchete pe bază de chestionar sau instrumente standardizate, cercetare experimentală etc.);
- cercetare empirică calitativă, cu utilizarea cadrului metodologic specific (exemple: anchete pe bază de interviu, observație sistematică a unor aspecte de interes din mediul educațional, studii de caz, cercetare istorică a unui fenomen, curent literar etc.);
- un proiect aplicativ, care să demonstreze abilitatea absolventului de a utiliza datele teoretice în proiectarea unor secvențe educaționale sau a unor programe de intervenție cu caracter educațional.

Indiferent de natura cercetării pentru care se optează, absolventul trebuie să demonstreze că stăpânește suficient cadrul metodologic adecvat.

Pe lângă standarde minimale privind calitatea demersului teoretic și de cercetare și/sau aplicativ, lucrarea de licență/ disertație trebuie să respecte și o serie de standarde privind forma de prezentare și redactare.

5. Întocmirea structurii preliminare a lucrării sau a proiectului lucrării

Lucrarea de licență/ disertație trebuie să fie structurată în trei părți:

- 1) **Partea teoretică:** o sinteză a referințelor teoretice legate de tema abordată, utilă pentru a fundamenta instrumentarul metodologic al demersului de cercetare ce-l va întreprinde autorul. La elaborarea acestei succinte prezentări a cadrului teoretic în care se circumscrie subiectul lucrării, studentul/ masterandul se va folosi de cunoștințele însușite în anii de studiu universitari, precum și de informațiile științifice culese și prelucrate din bibliografia consultată în acest scop.
- 2) **Partea practică reprezintă** analiza diagnostică a temei lucrării, dezvoltată pe 1-2 capitole, ce se consideră **nucleul lucrării**, consistența lui fiind dată de proiectarea și realizarea unui studiu de caz, adecvat problemei centrale pe care trebuie să o rezolve studentul/ masterandul.

- 3) **Contribuția personală a autorului și originalitatea lucrării sale** sunt, pentru fiecare student/ masterand, o provocare pentru a-și dovedi nivelul de competență profesională la care a ajuns la sfârșitul anilor de studiu universitar.

6. Redactarea lucrării

O teză care are un nivel satisfăcător, trebuie să demonstreze familiarizarea studentului/ masterandului cu literatura relevantă pentru tema abordată, să fie corectă din punct de vedere metodologic, al analizei datelor și al argumentării, să aibă o structură logică, să fie redactată coerent, în stilul limbajului științific.

Întreaga responsabilitate a tezei îi revine studentului/ masterandului. Acesta are datoria să își redacteze teza în conformitate cu cerințele prezentate mai jos. Nerespectarea acestor norme atrage după sine penalizări în notare.

Este o operațiune care presupune mai multe etape :

- asigurarea unei concordanțe între structura preliminară și baza documentară
- delimitarea și redactarea textului, pe capitole, subcapitole, studii de caz, concluzii, anexe, imagini, bibliografie.

Un aspect deosebit de important este respectarea *dreptului de autor* reglementat prin legislația internațională, europeană și românească.

Lucrarea de licență/ disertație se redactează într-un limbaj academic impersonal, caracteristic lucrărilor de cercetare și nu sunt admise greșelile gramaticale de redactare. Ideile prezentate trebuie să decurgă logic și coerent din cele anterioare, iar lucrarea trebuie să fie coerentă.

Aspectul de formă trebuie să fie în concordanță cu standardele academice.

► Oglinda paginii

Pagina standard a lucrării de licență este **A4** (21x29,7 cm), iar **oglinnda paginii** se referă la **suprafața ce urmează a fi acoperită cu text**. Ea rezultă din lăsarea unor **marginii de dimensiuni bine delimitate**, astfel:

- aproximativ 2,5 cm în părțile de sus și jos;
- marginea din dreapta va avea 2 cm;
- marginea din stânga paginii va avea un plus, respectiv 3 cm, pentru a permite legarea lucrării fără riscul de a fi acoperită o parte din text;
- marginea superioară de pe prima pagină a unui capitol sau a unei secțiuni importante a lucrării trebuie să fie mai mare, cam de 5 cm; acest spațiu funcționează ca un semn

vizual pentru cititor, avertizându-l că este pe cale de a intra într-o nouă etapă a discuției sau prezentării datelor.

Aceste dimensiuni standard propuse pentru marginile paginii conduc la o arie de tipărire (oglinda paginii) de 63%, care va conține 65 de semne tipografice (litere, semne de punctuație, spații albe între cuvinte), ceea ce înseamnă că **pe o pagină vor fi scrise 31 de rânduri**, fiecare rând având o lungime de maximum 16 cm. În România se obișnuiește ca lucrările de licență/disertație să fie imprimate la un rând și jumătate.

Oglinda pagini este pusă în valoare și de **alineate** și **paragrafe**, precum și de modul de inserare a casetelor.

Alineatul separă ideile dintr-un text. De regulă, într-un **text științific** nu ar trebui să apară pe o pagină mai mult de **patru, cinci alineate**. Dimensiunile reduse ale alineatului, de trei sau patru rânduri, demonstrează o sărăcie de idei din partea autorului. Evident, sunt și excepții de la o asemenea regulă: de pildă, redactarea unui ghid, cum este cel de față.

Paragraful nu trebuie confundat cu alineatul (pentru că este introdus prin acesta), ca subdiviziune a unui subcapitol (sau a unui capitol de dimensiuni reduse). Paragraful pune în valoare teze, enunțuri cu rol de generalizare, putându-se extinde pe mai multe pagini.

Casetele. Marcate cu un chenar, casetele conțin, de cele mai multe ori, texte ale unor autori consacrați. În lucrări de licență/disertație, datorită dimensiunilor limitate, se recomandă ca o casetă să fie redusă la mai puțin de o pagină tipărită.

► Litera

Litera – *typeface* sau *font*, în limba engleză – se recomandă a fi **Times New Roman** sau **Arial**, iar **corpul de literă** (mărimea literei) de **12 puncte**.

O lucrare de licență/disertație impune o sobrietate în alegerea fonturilor și a culorilor acestora. Astfel, se recomandă ca între fonturile folosite – pentru titlurile capitolelor, subcapitolelor, paragrafelor, subparagrafelor – să existe o armonie, departajarea dintre ele făcându-se doar prin dimensiune și formă de subliniere. Și evident va trebui evitată tentația unor studenți de a utiliza, mai ales pentru titluri, fonturi „excentrice”.

Respectând aceeași cerință de sobrietate, textul trebuie să fie „negru pe alb”. Utilizarea altor culori este nerecomandată, chiar și atunci când se dorește sublinierea unor cuvinte (și când, în mod greșit, se utilizează, de către unii studenți, culoarea roșie, de exemplu).

Se poate rezuma:

- Modalitatea jurnalistică de a folosi cuvinte sau fraze cheie pentru a împărți un text nu este recomandată în cazul lucrărilor de licență/disertație, care trebuie să păstreze sobrietatea cerută pentru o lucrare de cercetare științifică.
- **Titlul de capitol** trebuie scris cu **majuscule**, cu un corp de **literă de 14** puncte, Modalitatea jurnalistică de a folosi cuvinte sau fraze cheie pentru a împărți un text nu este recomandată în cazul lucrărilor de licență/disertație, care trebuie să păstreze sobrietatea cerută pentru o lucrare de cercetare științifică.
- **Titlul de capitol** trebuie scris cu **majuscule**, cu un corp de **literă de 14** puncte, plasat la stânga paginii.
- **Titlul subcapitolului** trebuie scris cu litere minuscule, cu **corp de 12 puncte**, subliniind prin caractere aldine și plasat tot la stânga paginii.
- Semnalarea **titlurilor unei serii de paragrafe**, fiecare tratând un anumit subiect, poate fi rezolvată prin metoda de a încorpora subiectul în paragraf, astfel încât prima frază a paragrafului să fie și titlul acestuia. Cuvântul sau fraza respectivă trebuie evidențiate cu **caractere aldine ori italice**. Lucrările de licență/ disertație în care apare numerotarea capitolelor, subcapitolelor (de exemplu, 1.1, apoi 1.1.2 și 1.1.2.1 ș.a.m.d.) îi dezavantajează pe autori, lăsând impresia că nu au fost capabili să-și organizeze textul fără ajutorul sistemului vechi de numărătoare. De altfel, numerotarea paragrafelor și subparagrafelor devine cu atât mai inutilă în cazul lucrărilor de licență/disertație care se recomandă a se limita la a avea **50-80 de pagini pentru lucrarea de licență, respectiv 25-40 de pagini pentru lucrarea de disertație (inclusiv paginile destinate anexelor-tabele)**.
- **Notele introduse la subsolul tabelor și figurilor**, precum și în **partea de jos a paginii** (infrapagină) se vor scrie cu **litere cursive (italice), de dimensiuni mai mici (de 10-11 puncte)**.

► Spațierea

Lucrarea de licență/ disertație trebuie împărțită în așa fel încât fiecare pauză din text să fie plasată într-un loc potrivit pentru o opinie, ca un semn vizual pentru cititor. De aceea trebuie respectate **anumite reguli de spațiere a subdiviziunilor** textului redactat, și anume:

- **Capitolele** încep pe o **pagină nouă** și se evită ca acestea să se finalizeze doar cu două trei rânduri pe pagină.
- **Marginea superioară de pe prima pagină a unui capitol** va avea, după cum s-a precizat anterior, 5 cm.
- Între **titlul unui capitol și titlul primului subcapitol** al acestuia se recomandă să se introducă un alineat în care să se sintetizeze problematica abordată, tocmai pentru a-l introduce pe cititor în sfera de preocupări a autorului.
- **Titlul unui subcapitol** se poziționează lăsându-se câte două spații între el și textul dinainte, respectiv cel care urmează (deci între 2 interlinii duble).
- **Titlul unui paragraf** se inserează la un rând alb despărțitor (interliniere dublă).

- **Titlurile tabelelor și figurilor** (grafice, hărți, desene, schițe etc.) se scriu la un rând, folosind același tip de literă ca întreaga lucrare, și se plasează la un rând alb despărțitor.
- **Notele tabelelor și figurilor** sunt plasate dedesubt (sub tabel/figură); se scriu la un rând, cu un corp de literă mai mic.
- **Notele infrapaginale** (în partea de jos a paginii) vor fi tehnoredactate la un singur rând, cu corp de literă mai mic.
- **Citatele mai ample** (de peste 40 de cuvinte) pot fi tehnoredactate la un singur rând, plasate ca un alineat.

► Cum se numerotează paginile

Numerotarea paginilor se face de preferință în colțul din dreapta – sus, cu cifre arabe, drepte, fără punct, paranteză sau linie oblică.

Se numerotează toate paginile, chiar dacă numărul nu este printat. Anexele, notele, lista bibliografică se numerotează în continuarea paginilor de text, avându-se în vedere ca fiecare din acestea să înceapă pe o pagină nouă.

Nu vor avea un număr imprimat (dar se vor lua în calcul la numerotarea celorlalte pagini):

- pagina de titlu,
- sumarul (cuprinsul),
- paginile de început ale introducerii, capitolelor, bibliografiei și anexelor.

► Coperta și pagina de titlu (sau coperta interioară)

Atât coperta cât și pagina de titlu **vor cuprinde obligatoriu următoarele informații:**

- denumirea universității,
- denumirea facultății,
- numele și prenumele autorului,
- gradul didactic, prenumele și numele conducătorului științific,
- localitatea și anul absolvirii.

Pe **pagina de titlu se va menționa titlul complet și subtitlul**, dacă este cazul, ale lucrării de licență/ disertație. În anexă sunt prezentate, cu titlul de exemplu, modelele de machetare a copertei și paginii de titlu.

► Stilul și limbajul de redactare

Teza trebuie redactată într-un limbaj academic impersonal, caracteristic lucrărilor de cercetare. Nu sunt admise greșelile gramaticale de redactare (de acord, punctuație, lexic etc.). Ideile prezentate trebuie să decurgă logic și coerent din cele anterioare. Relația dintre idei trebuie să fie clară. Întreaga teză trebuie să fie coerentă.

► Citarea bibliografică

Toate sursele bibliografice, primare sau secundare, publicate sau nepublicate, sunt proprietatea intelectuală a autorilor sau instituției care au produs acele materiale. Prin urmare, autorul tezei de licență sau de masterat trebuie să citeze în mod corect toate sursele incluse în teză, inclusiv figuri, tabele, ilustrații, diagrame. Se citează nu doar preluarea unor fraze de la alți autori, ci și parafrizarea și rezumarea ideilor exprimate de aceștia. *Eludarea acestor norme etice poartă numele de plagiat.*

Toate sursele bibliografice incluse în lucrare trebuie să se regăsească în lista bibliografică finală și toți autorii incluși în lista bibliografică trebuie să fie inserați în textul lucrării. Preluarea identică a unei fraze sau paragraf va fi citată prin indicarea paginii din sursa utilizată, dar și prin ghilimele și forma italică a literelor. Pe parcursul lucrării se va utiliza un singur stil de citare bibliografică, menționându-se în text, între paranteze numele autorului și anul apariției lucrării citate. În cazul în care lucrarea este semnată de mai mult de trei autori, în text se va scrie numele primilor trei, iar ceilalți autori se vor insera sub eticheta *et al.* În lista bibliografică se vor menționa toți autorii sursei citate. Atunci când sursa citată este indirectă (preluată de la un alt autor) se va scrie numele autorului și anul publicației, cu adăugirea *cit. în*, după care se precizează sursa indirectă. În lista bibliografică finală, numele revistei sau al cărții din care a fost preluată o idee se va scrie cu litere italice. Pentru sursele preluate de pe Internet, se va menționa numele autorilor (dacă este cazul), adresele de pagină web și data la care sursa a fost consultată. În bibliografia finală, aceste referințe trebuie să se regăsească în finalul listei.

Sisteme de Citare:

1 „**Sistemul de citare autor-dată**”, cunoscut și sub numele de „**sistemul Harvard**”. În cadrul acestui sistem, referințele bibliografice sunt plasate în text.

Exemplu: „Cultura poate fi definită ca un sistem de valori, convingeri, tradiții și urme de comportament comune, unice pentru un anumit grup de oameni” (Olaru Adriana, 1996, p. 52).

2. „Sistemul de citare autor-număr” (numit și „sistemul de citare numeric”). Acest sistem plasează referința bibliografică la subsolul paginii, cu menținerea numărului de ordine a citatelor din text.

Bibliografia se întocmește în ordinea alfabetică a autorilor (sau a primului autor, atunci când lucrarea are mai mulți autori), după modelul de mai jos.

CĂRȚI

1. Numele și prenumele autorului (autorilor sau îngrijitorului, cu eventuale indicații despre pseudonime sau false atribuiri).
2. *Titlul și subtitlul operei.*
3. („Colecția”).
4. Numărul ediției (dacă există mai multe).
5. Locul ediției: dacă nu e scris, fără loc.
6. Editorul: dacă în carte nu există, se omite.
7. Data editării: dacă în carte nu e scris, fără an.
8. Eventuale date despre ediția cea mai recentă la care se face trimitere.
9. Numărul de pagini și eventual numărul volumelor din care se compune opera.
10. (Traducere: dacă titlul era într-o limbă străină și există o traducere în română, se specifică numele traducătorului, titlul în română, locul editării, editura, data ediției, eventual numărul de pagini).

ARTICOLE REVISTE

1. Numele și prenumele autorului.
2. „Titlul articolului sau al capitolului”.
3. *Titlul revistei.*
4. Volumul sau numărul de fascicul (eventuale indicații: Serie Nouă).
5. Luna și anul.
6. Paginile între care apare articolul.

CAPITOLE DE CĂRȚI, ACTE DE CONGRESE, STUDII ÎN OPERE COLECTIVE

1. Numele și prenumele autorului.
2. „Titlul capitolului sau al studiului”.
3. Volumul în care este publicat.
4. Eventualul nume al îngrijitorului operei colective sau ***¹
5. *Titlul operei colective.*
6. (Eventual numele îngrijitorului dacă s-a pus mai înainte ***).
7. Posibilul număr al volumului operei în care se găsește studiul citat.
8. Locul, editura, data, paginile între care apare studiul (ca în cazul cărților cu un singur autor).

¹ Sub *** se indică faptul că avem o operă colectivă (autor colectiv)

7. Autoevaluarea lucrării de licență/ disertație

Înainte de a preda lucrarea, dacă a rămas răgaz de timp până la scadență, ar fi util ca studentul/absolventul să facă o evaluare a propriei lucrări, folosind grilele propuse de unii specialiști. Aceste grile vor fi utilizate și de către îndrumătorul științific, dar este de presupus că vor fi avute în vedere și de membrii Comisiei oficiale pentru examenul de licență.

Într-o încercare de selectare a Criteriilor de evaluare, se rețin următoarele:

I. EVALUAREA CONȚINUTULUI

- Conținutul lucrării prezentate corespunde titlului stabilit și avizat.
- Principalele probleme ale subiectului sunt tratate.
- Problemele teoretice sunt bine și clar expuse.
- Datele culese sunt bogate și coerente.
- Analizele făcute sunt pertinente sau incomplete.
- Lucrarea nu conține plagiat.
- Lucrarea nu constă într-o simplă compilație.
- Referințele bibliografice au fost bine folosite în conținutul lucrării.
- Ideile dezvoltate sunt originale, interesante.
- Ideile sunt ilustrate prin exemple corect selectate.

II. EVALUAREA METODEI

- Structura lucrării este anunțată, justificată și respectată.
- Lucrarea cuprinde o introducere și o concluzie.
- Titlurile reflectă conținutul părților, capitolelor și paragrafelor.
- Metoda de analiză este explicită, adecvată, definită.
- Întrebările puse în cursul studiului au fost tratate.
- Noțiunile și conceptele utilizate sunt explicite, precise.
- Datele (exemplele studiilor de caz) sunt bine alese, utile, în afara subiectului.

III. EVALUAREA FORMEI

- Prezentarea generală a lucrării este satisfăcătoare.
- Punerea în pagină este corectă, îngrijită, excelentă.
- Normele gramaticale sunt respectate (punctuația, reguli de ortografie și de acord).
- Anexele sunt utile, prost făcute ori inexistente.

- Repartizarea paragrafelor este coerentă, logică.
- Expresia (stilul de redactare) corespunde cerințelor unei lucrări științifice sau este stângace (familiară).
- Bibliografia este bogată, organizată/ anarhică.

IV. EVALUARE GLOBALĂ

- Lucrarea este expedită, prost prezentată, neinteresantă.
- Este o simplă compilație, fără o adevărată analiză.
- Conține plagiat și neadevăruri științifice.
- Este precisă, clară, agreabilă la citit.
- Cercetarea este originală, riguroasă și inovatoare.
- Merită felicitări și încurajări.

Cunoașterea și luarea în seamă a acestor grile de evaluare este cât se poate de importantă încă din faza proiectării lucrării de licență, constituind garanția realizării unei lucrări cu adevărat valoroase.

8. Prezentarea și argumentarea lucrării în fața comisiei de licență/ disertație

Este etapa finală a activității întreprinse de studenții sau masteranzii care au desfășurat și elaborat o lucrare de licență sau disertație. Pentru aceasta este nevoie de o consultare atentă cu îndrumătorul științific și de o pregătire minuțioasă a expunerii în fața comisiei. O reușită în această ordine de idei impune o serioasă *pregătire psihologică* alături de cea *informațională și de cunoaștere a subiectului* lucrării. De asemenea se are în vedere și pregătirea logistică, concretizată în configurarea CD-urilor, a slide-urilor (dacă se dorește), a computerelor etc. O importanță deosebită are prezentarea lucrării în timpul alocat expunerii și răspunsurile la întrebări, precum și anticiparea întrebărilor și pregătirea răspunsurilor.

Există întrebări specifice acestei situații care vizează opțiunea pentru tema tratată, bibliografia consultată, contribuția autorului, intențiile de viitor, ideile mai importante din cuprinsul lucrării și aplicabilitatea în dezvoltarea universului teoretic.

Tratarea opiniilor membrilor comisiei, de către candidați, trebuie făcută cu mult discernământ, iar eventualele critici, mai ales dacă sunt întemeiate, trebuie depășite cu multă cumpătare și cu eleganța necesară unei susțineri publice.

Prezentarea unei lucrări trebuie să răspundă la următoarele întrebări :

1. Care este tematica generală a lucrării (relativ la conceptele și metodele utilizate)?
2. Care sunt principalele aspecte studiate la nivelul acesteia?

3. Care este stadiul cunoașterii în domeniul sau aria de cercetare a lucrării ?
4. Care sunt elementele relevante aferente lucrării elaborate?
5. Care sunt principalele rezultate ale cercetării și documentării desfășurate?
6. Care sunt concluziile generale care se desprind ca urmare a cercetării efectuate și care sunt propunerile formulate de student sau masterand?

La **susținerea lucrării** în fața comisiei se va respecta următoarea procedură :

- **Timpul alocat** pentru susținerea lucrării este de **maximum 10 minute**.
- După susținerea acesteia de către candidat, se alocă **5 minute pentru întrebări** venite din partea membrilor comisiei.
- **Timpul alocat pentru răspunsurile** candidatului la întrebările primite este de **maximum 5 minute**.
- După răspunsurile date de către candidat comisia are abilitatea de a face discuții, aprecieri și o analiză critică constructivă a lucrării prezentate.
- La finalul acestor discuții președintele comisiei de evaluare își exprimă opinia în legătură cu lucrarea susținută și acordă, în numele întregii comisii, **calificativul (admis/respins)** aferent lucrării prezentate. **Nota finală este calculată ca medie aritmetică** a notelor acordate de către **membrii comisiei** și de către **coordonatorul științific²**, nota minimă de promovare fiind **6 (șase)**.
- Lucrarea prezentată în format tipărit se arhivează, la 1 an după susținere, în arhiva Universității;
- În cazul în care se constată că lucrarea a fost copiată/ plagiată , aceasta va fi respinsă, iar candidatul va suporta rigorile legii.

² **Nota conducătorului științific se constituie din media aritmetică a notelor acordate pe fișa de apreciere la fiecare criteriu.**

Evaluarea lucrării de către comisii

Pentru stabilirea **notei** se vor avea în vedere următoarele criterii de evaluare :

- 1. complexitatea conținutului științific al lucrării;*
- 2. modul de prezentare (claritatea și consistența expunerii);*
- 3. structura lucrării analizate;*
- 4. valoarea și relevanța referințelor bibliografice studiate;*
- 5. contribuția originală și evidențierea rezultatelor proprii;*
- 6. existența metodologiei de cercetare și a motivației cercetării;*
- 7. capacitatea de a prezenta în fața membrilor comisiei lucrarea elaborată;*
- 8. gradul și capacitatea de a răspunde la toate întrebările adresate de membrii comisiei;*
- 9. respectarea prevederilor prezentului ghid și a cerințelor formulate de catedre și de către cadrele didactice coordonatoare.*

Afișarea rezultatelor

- Comisia comunică, prin afișare, notele obținute de candidați la susținerea lucrărilor de licență/disertație. Activitatea administrativă revine secretarului comisiei, dar listele afișate sunt verificate și semnate de președintele comisiei, care poartă întreaga răspundere juridică.
- *Nota minimă* pentru calificativul „*admis*” este **6 (șase)**.
- Rezultatele afișate nu pot fi contestate, exceptând cazurile de eroare administrativă.
- Rezultatele comunicate prin afișare sunt trecute în cataloagele (registrele) primite de la secretariatul facultății de către secretarul comisiei și verificate de către președintele comisiei. Cataloagele (registrele) sunt semnate de președinte și de membrii comisiei și predate la secretariatul facultății.

Se recomandă :

- ❖ *a nu se citi prezentarea de pe slide-uri sau alte materiale.*
- ❖ *a nu se utiliza elemente grafice care nu au legătură directă cu textul prezentării sau nu prezintă elemente cu caracter științific.*
- ❖ *a nu se utiliza efecte sonore pe parcursul prezentării.*
- ❖ *a se focaliza expunerea pe tema abordată fără introduceri și explicații colaterale care nu au legătură cu tema tratată.*
- ❖ *o ținută vestimentară și o atitudine comportamentală în concordanță cu importanța momentului prezentării și susținerii unei lucrări de licență / disertație.*

Lucrarea se va depune la secretariatul facultății în termenul anuntat.

Studentul/masterandul va depune la secretariat un exemplar din lucrare, în format tipărit.

În vederea depunerii lucrării la secretariatul facultății, lucrarea trebuie să conțină un referat semnat de coordonatorul științific.

DECAN,
Conf.univ.dr. Sandra ISTRATE

**UNIVERSITATEA „HYPERION” DIN BUCUREȘTI
FACULTATEA DE ȘTIINȚE SOCIALE, UMANISTE ȘI ALE NATURII
DEPARTAMENTUL DE LITERE ȘI LIMBI STRĂINE**

LUCRARE DE LICENȚĂ

Coordonator științific,

Student,

**București,
2015**

**UNIVERSITATEA „HYPERION” DIN BUCUREȘTI
FACULTATEA DE ȘTIINȚE SOCIALE, UMANISTE ȘI ALE NATURII
DEPARTAMENTUL DE LITERE ȘI LIMBI STRĂINE**

LUCRARE DE LICENȚĂ

Tema:

Coordonator științific,

Student,

**București,
2015**

**UNIVERSITATEA „HYPERION” DIN BUCUREȘTI
FACULTATEA DE ȘTIINȚE SOCIALE, UMANISTE ȘI ALE NATURII
DEPARTAMENTUL DE LITERE ȘI LIMBI STRĂINE**

**Master
COMUNICARE INTERCULTURALĂ ȘI TRADUCERE PROFESIONALĂ**

LUCRARE DE DISERTAȚIE

Coordonator științific,

Masterand,

**București,
2015**

**UNIVERSITATEA „HYPERION” DIN BUCUREȘTI
FACULTATEA DE ȘTIINȚE SOCIALE, UMANISTE ȘI ALE NATURII
DEPARTAMENTUL DE LITERE ȘI LIMBI STRĂINE**

**Master
COMUNICARE INTERCULTURALĂ ȘI TRADUCERE PROFESIONALĂ**

LUCRARE DE DISERTAȚIE

Tema:

Coordonator științific,

Masterand,

București,
2015